

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr

1. <i>Obiekt</i> BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY	2. <i>Czas powstania</i> 1894 rok	3. <i>Miejscowość</i> MYSŁOWICE
--	--	---

11. *Zdjęcie rzut przekrój sytuacja orientacja*

4. *Adres*
41 – 400 Mysłówice
ul. Jana Matejki 4
Numer hipoteczny
KW XIV-472
Działka nr 701/51

5. *Przynależność administracyjna*
Mysłowice, obręb Mysłowice
województwo Śląskie
powiat Mysłowski
gmina miejska Mysłowice

6. *Poprzednie nazwy miejscowości*
Mysłowitz

7. *Przynależność administracyjna przed 31 grudnia 1998*
Województwo Katowickie

8. *Właściciel i jego adres*
Miejski Zarząd Gospodarki Komunalnej w Mysłowicach (Zarząd Budżetowy Gminy Mysłowice)
ul. Partyzantów 21
41-400 Mysłowice

9. *Użytkownik i jego adres*
-

10. *Rejestr zabytków*
Nr
data

- 1. Widok ogólny
- 2. Orientacja skala 1 : 20 000
- 3. Sytuacja skala 1 : 1 000

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Mysłowice były lokowane na prawie magdeburskim w XIII wieku, miasto zostało zlokalizowane nad rzeką Czama Przemsza. Staromiejski układ urbanistyczny Mysłowic zachował charakterystyczny dla zakładanych w Średniowieczu miast wygląd, z podłużnym rynkiem i położonym przy jednej z dochodzących do niego uliczek kościołem parafialnym. Aż do połowy XIX wieku Mysłowice były miejscowością z praktycznie jedynym murowanym budynkiem, jakim był farny Kościół Mariacki. Mysłowice utraciły w 1808 roku status miasta (odzyskały go w 1857 roku), ale na przełomie XIX i XX wieku, kiedy nastąpił niesłychany rozkwit Mysłowic (do rozwoju miasta przyczyniła się kolej żelazna, górnictwo i hutnictwo), w krótkim okresie przerodziły się one z miejscowości na pół wiejskiej w wielkomiejski ośrodek o znaczeniu regionalnym.

Po pożarach w 1853 i 1856 wygorzałe parcele przy ulicy Bytomskiej oraz ulice z niej wybiegające (ulica Żwirki i Wigury, d. Rotherstrasse, ulica Jagiellońska, d. Feldgasse, które przecinała: ulica Wałowa, d. Wallstrasse oraz ulica Kołataja, d. Hinterhäuserstrasse, zaczęto wypełniać masywnymi budynkami z cegły i kamienia.

Styl – historyzm

Budynek usytuowany przy ul. Jana Matejki 4 znajduje się w obrębie staromiejskiego układu urbanistycznego miasta Mysłowice, wpisanego do rejestru zabytków dawnego województwa katowickiego pod numerem A/1183/72 na mocy decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach z dnia 5.05.1972 roku.

Budynek został wybudowany w 1894 roku dla Franza Zagrodzkiego.

Wiele budynków budowanych pod koniec XIX wieku w Mysłowicach i na terenie Śląska nosiła w dekoracji ślad inspiracji antycznych i renesansowych. Odwołania odnoszą się jednak jedynie do elewacji od strony ulicy. Bryła budynku jest ceglana, dostosowana do kształtu działki, a nie do antycznych reguł kształtowania bryły. Historyzm objawia się jedynie w sposobie kształtowania detalu architektonicznego, wzorowanego na stylach antycznych (jońskie woluty, tokańskie kapitele, koryncki akant) i renesansie (boniowanie, motyw kaboszony).

Autor nieznany.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrza, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja – Nieruchomość usytuowana narożnikowo w pierzejach ulic Matejki i Wałowej, w zabudowie zwartej, w układzie kalenicowym w stosunku do ulicy Jana Matejki.

Prostokątna działka o numerze 701/51 ma powierzchnię 244 m². Działka jest prawie w całości zabudowana narożnym budynkiem mieszkalno-usługowym, wewnętrzne podwórze wspólne, dzielone z budynkiem położonym przy ulicy Matejki 6. Teren nieogrodzony.

Materiał, konstrukcja, technika – częściowo podpiwniczony (budynek położony na skarpie – w części zagłębionej budynku od strony sąsiadującej kamienicy, położonej przy ul. Matejki 6 – podpiwniczenie, w części od strony ulicy Wałowej - lokale użytkowe), wykonany w technologii tradycyjnej z kamienia i cegły. Ściany piwnic wykonane z kamienia i cegły, konstrukcja ścian parteru i pozostałych kondygnacji murowana z cegły pełnej. Elewacje od strony ulicy Matejki i Wałowej w przyziemiu (na poziomie piwnic i lokali użytkowych) tynkowane, boniowane. Powyżej licowane czerwoną cegłą klinkierową, z tynkowanym detalem architektonicznym (opaski, podokienniki, nadokienniki). Tynki wewnętrzne cementowo-wapienne, III kategorii.

Izolacje pionowe i poziome – brak.

Sklepienia, stropy – nad piwnicami ceramiczne stropy odcinkowe na belkach stalowych oraz sklepienia ceglane na łukach w oficynie. Nad pozostałymi kondygnacjami stropy drewniane, belkowe.

Balkony i balustrady balkonowe – brak.

Więźba dachowa – konstrukcja dachu drewniana, krokwiowo-płatwiowa.

Pokrycie dachu – papa na lepiku.

Obróbki blacharskie, rury spustowe i rynny – z blachy ocynkowanej.

Podłogi, posadzki – w klatce schodowej oryginalna terakota - płytki układane w karo, w kolorze czerwonym, zielonym i beżowym, w mieszkaniach i na spocznikach podłogi drewniane.

Schody – wewnętrzne – w klatce schodowej stalowe na belkach policzkowych, stopnice drewniane, podstopnice stalowe, ażurowe, policzki dekorowane wolutami, spoczniki odcinkowe na belkach stalowych. Balustrada stalowo-drewniana, oryginalna, na toczonych drewnianych słupkach zwieńczonych kulą, z dekoracyjnie potraktowanymi tralkami stalowymi – główny słupek częściowo kręcony, w środkowej części, dekoracja w formie wolutowej w lustrzanym odbiciu, przypominająca dekoracyjnie przedstawionego motyla. Pochwyty profilowane, drewniane.

Okna – współczesne okna w symetrycznym układzie, w kształcie prostokąta stojącego, wtórne, plastikowe w kolorze białym, otwieralno-uchylne, z szybą zespoloną i krzyżowym podziałem. Od strony podwórza częściowo zachowana oryginalna stolarka drewniana, cztero- i sześciokwaterowa (w klatce schodowej), z poziomymi szprosami.

Drzwi – w elewacji frontowej od strony ulicy Matejki w centralnej osi drzwi oryginalne, drewniane pełne, o konstrukcji ramowo-płycinowej, symetryczne, dwuskrzydłowe, zwieńczone wysokim naświetlem o półkolistym wykroju, z krzyżowym podziałem. Środkowy, pionowy profil ozdobiony dekorowanymi snycersko kolumnkami, od strony podwórza wtórne, jednoskrzydłowe drzwi w kolorze białym. Wewnętrzna stolarka drewniana, oryginalne drzwi drewniane, jednoskrzydłowe, pełne konstrukcji ramowo-płycinowej, wtórne, drewniane, pełne.

Rzut – wybudowany na rzucie zbliżonym do litry „L”, wpisany narożnie w działkę. Układ wnętrza dwutraktowy, z wejściem i korytarzem w centralnej części oraz klatką schodową w trakcie tylnym. Zróżnicowany poziom pomieszczeń (wynikający z usytuowania terenu), poddasze dostępne z klatki schodowej.

Ciąg dalszy opisu w załączniku nr 1

<p>14. Kubatura</p> <p>2860 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>482 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>mieszkalne</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>mieszkalno-usługowe</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>„Program prac remontowo-konserwatorskich elewacji wraz z kolorystyką kamienicy mieszkalno-usługowej zlokalizowanej w Mysłowicach przy ulicy Matejki 4, opracowany w czerwcu 2003 roku przez mgr inż. arch. Małgorzatę Zygmunt, dokumentacja przechowywana w archiwum WUOZ w Katowicach (prace zostały zrealizowane po 2003 roku)</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Zachowany został pierwotny wystrój fasady z bogatym detalem oraz oryginalny rzut i bryła kamienicy, pochodzące z czasów budowy. Przekształceniu uległa w niewielkim stopniu głównie stolarka okienna elewacji frontowych.</p> <p>Fundamenty - stan dobry, miejscowo widoczne niewielkie zawilgocenia i wysolenia.</p> <p>Ściany zewnętrzne – stan dobry, brak spękań murów zewnętrznych, fragmentarycznie ubytki spoin oraz ubytki licowe cegieł. Mury zewnętrzne w ogólnie dobrym stanie technicznym i dobrym stanie estetycznym (wykonany został remont elewacji frontowej)</p> <p>Stropy – stan dobry, nie wykazują ugięć.</p> <p>Konstrukcja dachowa – stan dobry, miejscami widoczne niewielkie uszkodzenia spowodowane stanem zawilgocenia w latach poprzednich.</p> <p>Pokrycie dachu – stan dobry.</p> <p>Instalacje – stan średni, wymagana jest przekładka instalacji sanitarnych oraz niektórych odcinków instalacji elektrycznej.</p>	
		<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Konieczne jest ponowne oczyszczenie strefy cokołowej budynku i impregnacja preparatami hydrofobowymi cegły i tynków, miejscowe odtworzenie izolacji przeciwwilgociowych i modernizacja instalacji wewnętrznych. Czyszczenie i remont elewacji ceglanych od podwórza, przemurowanie, uzupełnienie brakujących partii cegieł, w miarę potrzeb wzmocnienie wątku ceglanego.</p> <p>Przy wymianie stolarki okiennej należy zastosować stolarkę drewnianą, o wymiarach i podziałach jak pierwotna (wraz z podziałem szprosowym).</p> <p>Przy adaptacjach pomieszczeń należy dążyć do zachowania pierwotnej stolarki drzwiowej, a ewentualną nową stolarkę należy wykonać w drewnie, na wzór historycznej.</p> <p>Konieczne jest ujednoczenie stolarki okiennej na elewacji frontowej budynku.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numery i miejsce przechowywania)

- Akta budowlane sygn. 15/33

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr Magdalena Lachowska - grudzień 2008 r.
plany, rysunki mgr Magdalena Lachowska - grudzień 2008 r.
zdjęcia, fotografie mgr Magdalena Lachowska - grudzień 2008 r.
miejsca przechowywania negatywów - archiwum autora

KARTA PO WYPELNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISU PRAWA AUTORSKIEGO.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

22. Bibliografia

- Karta techniczna obiektu, mspś przechowywany w siedzibie MZGK w Mysłowicach przy ul. Partyzantów 21
- „Mysłowice. Dokumentacja historyczno-urbanistyczna”, opracowana w 1988 roku przez mgr Barbarę Furs, mspś przechowywany w archiwum WUOZ w Katowicach
- Sulik A., Mysłowice do roku 1922, Mysłowice 2000

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

27. Załączniki

wkledek 8

1. Miejscowość MYSŁOWICE ul. Matejki 4	2. Obiekt BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY	3. Zawartość wkładki c.d. opisu pkt 13
---	---	--

Bryła – gabaryt wyrównany, obiekt usytuowany kalenicowo w stosunku do ulicy Matejki, w zabudowie zwartej, elewacje boczne przylegają do sąsiednich budynków. Elewacje zlicowane w stosunku do budynków położonych obok, symetrycznie zakomponowane. Obiekt czterokondygnacyjny, w całości podpiwniczony, od strony ulicy Matejki siedmioosiowy, od strony ulicy Wałowej czteroosiowy. Bryła od strony ulicy wydaje się być prostopadłościanem, od strony podwórza widać, że ma kształt litery „L”. Dach jednospadowy, ze spadkiem w kierunku podwórza.

Elewacje frontowe: od strony ulic Matejki i Wałowej – w przyziemiu (na poziomie piwnic) tynkowane, wydzielone od wyższych kondygnacji prostym gzymssem, boniowane. Powyżej licowane czerwoną cegłą klinkierową, z tynkowanym detalem architektonicznym. Okna w kształcie prostokąta stojącego, wtórne, plastikowe w kolorze białym, otwieralno-uchylne, z krzyżowym podziałem.

Od strony ulicy Matejki elewacja o symetrycznej, dośrodkowej kompozycji, czterokondygnacyjna, siedmioosiowa, z wejściem głównym w osi środkowej. Osie wyznaczają otwory zewnętrzne elewacji. W przyziemiu okna piwniczne, dwa ostatnie otwory w formie blend. Wejście główne w formie wydłużonego prostokąta, zamknięte półkołem, rozciąga się przez dwie kondygnacje (przyziemia i wysokiego parteru). Do drzwi wejściowych prowadzą dwustopniowe schody. Drzwi oryginalne, drewniane pełne, o konstrukcji ramowo-płycinowej, symetryczne, dwuskrzydłowe, zwieńczone wysokim naświetlem o półkolistym wykroju, z krzyżowym podziałem. Środkowy, pionowy profil ozdobiony dekorowanymi snycersko kolumienkami. Wejście główne ujęte jest po bokach tokańskimi pilastrami na wysokich bazach, podtrzymującymi proste, profilowane belkowanie. Nad łukiem zwornik z dekoracją w formie kaboszonu, po bokach dwie płyciny w lustrzanym odbiciu, o nieregularnym kształcie. Powyżej okno ujęte dwoma pilastrami z jońskimi kapitelami, w przestrzeni między gzymsami płycina podokienna z dekoracją kaboszonową. Pilastry podtrzymują trójkątny naczółek. W ostatniej kondygnacji otwór okienny również ujmują tokańskie pilastry, kanelurowane, podtrzymujące zwieńczenie w formie prostego gzymsu odcinkowego. Okna wyższych kondygnacji (poza przyziemiem) w kształcie prostokąta stojącego, wtórne, plastikowe w kolorze białym, otwieralno-uchylne, z krzyżowym podziałem. W dwóch skrajnych osiach elewacji znajdują się tynkowane nisze okienne. Otwory okienne drugiej kondygnacji ujęte prostymi, tynkowanymi opaskami, ozdobionymi u góry dekoracją w formie wolut oraz – w połowie wysokości – nałożonymi na opaskę kwadratowymi płycinami z dekoracją w formie ostrosłupa. W trzeciej kondygnacji, okna obramiają opaski okienne z wolutami po bokach. Podokienniki w formie płycin prostokątnych z dekoracją w formie roślinnej girlandy. Nadokienniki wysokie, zwieńczone naprzemiennie trójkątnymi naczółkami lub gzymsami z łukowymi, ceglany naczółkami ze zwornikami ozdobionymi wydatnymi kaboszonami. W czwartej kondygnacji otwory i nisze okienne ujęte w proste opaski z wolutami, zwieńczone gzymsami odcinkowymi. W drugiej, trzeciej i czwartej kondygnacji znajdują się profilowane, tynkowane gzymsy ciągłe łączące się z parapetami zewnętrznymi.

Od strony ulicy Wałowej elewacja czterokondygnacyjna, czteroosiowa. W przyziemiu znajdują się wtórne okna i drzwi do lokali użytkowych. Otwory zewnętrzne poprzedzają wtórne, metalowe, ażurowe kraty. Okna wyższych kondygnacji w kształcie prostokąta stojącego, wtórne, plastikowe w kolorze białym, otwieralno-uchylne, z krzyżowym podziałem. Otwory okienne drugiej kondygnacji ujęte prostymi, tynkowanymi opaskami, ozdobionymi u góry dekoracją w formie wolut oraz – w połowie wysokości – nałożonymi na opaskę kwadratowymi płycinami z dekoracją w formie ostrosłupa. W trzeciej kondygnacji, okna obramiają opaski okienne z wolutami po bokach. Podokienniki w formie płycin prostokątnych z dekoracją w formie roślinnej girlandy. Nadokienniki wysokie, zwieńczone naprzemiennie trójkątnymi naczółkami. W czwartej kondygnacji otwory i nisze okienne ujęte w proste opaski z wolutami, zwieńczone gzymsami odcinkowymi. Naroża i osie skrajne zdobione są tynkowanym boniowaniem. Kamienicę wieńczy silnie wysunięty gzyms koronujący oparty na wspornikach o krzywoliniowym narysie w kształcie wolut dekorowanych liściem akantu, ustawionych prostopadle do gzymsu i podpieranych prostokątnymi abakusami.

Elewacje boczne: stykają się z sąsiednimi budynkami (położonymi przy ulicy Wałowej 1 i Matejki 6).

Elewacja tylna: wykonana z cegły zwykłej, czerwonej, bez detalu architektonicznego. Gęsty, regularny rytm otworów okiennych ożywia ściany od strony wewnętrznego podwórza, stanowiąc jedyny element ich artykulacji. Okna wszystkich kondygnacji prostokątne, część okien wymieniona na PCV o różnych podziałach i prostym kształcie, częściowo zachowana oryginalna stolarka drewniana, cztero- i sześciokwaterowa, z poziomymi szprosami.

c.d. pkt 13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Wnętrze – jedenastoosiowe w rozwinięciu, z parterem od strony ulicy Wałowej dostosowanym na potrzeby lokali usługowych. Wejście główne od strony ulicy Matejki. Dwutraktowe w osi podłużnej, rozdzielone środkowym korytarzem prowadzącym od głównego wejścia do wewnętrznej klatki schodowej, usytuowanej w trakcie tylnym. Poszczególne pomieszczenia dostępne bezpośrednio z wewnętrznej klatki schodowej.

Wyposażenie – zachowana częściowo wewnętrzna stolarka drzwiowa, wewnętrzna klatka schodowa, terakota w korytarzu pochodząca z przełomu XIX i XX wieku.

Instalacje – elektryczna, gazowa, wodno – kanalizacyjna.

1. *Miejscowość*
MYSŁOWICE
ul. Matejki 4

2. *Obiekt*
BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY

3. *Zawartość wkładki*
Fotografie

Fot. nr 2 Widok ogólny od strony wschodniej

Fot. nr 3 Elewacja frontowa od ul. Matejki

Wkładkę założyła: mgr Magdalena Lachowska, grudzień 2008 rok

Fot. nr 4 Elewacja wschodnia od ul. Wałowej

Fot. nr 5 Elewacja wschodnia od ul. Wałowej

1. *Miejscowość*
MYSŁOWICE
 ul. Matejki 4

2. *Obiekt*
BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY

3. *Zawartość wkładki*
Fotografie

Fot. nr 6 Elewacja od ul. Wałowej

Fot. nr 7 Elewacja od ul. Matejki – część zachodnia

Wkładkę założyła: mgr Magdalena Lachowska, grudzień 2008 rok

Fot. nr 8 Część środkowa elewacji od ul. Matejki

Fot. nr 9 Część środkowa elewacji od ul. Matejki

1. Miejscowość
MYSŁOWICE
ul. Matejki 4

2. Obiekt
BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY

3. Zawartość wkładki
Fotografie

Fot. nr 10 Front – drzwi wejściowe do budynku

Fot. nr 11 Stolarka drzwiowa

Fot. nr 12 Drzwi wejściowe do budynku - naświetle

Fot. nr 13 Boniowanie w cokole budynku

1. *Miejscowość*
MYSŁOWICE
ul. Matejki 4

2. *Obiekt*
BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY

3. *Zawartość wkładki*
Fotografie

Fot. nr 14 Tynkowane boniowania w narożach budynku

Fot. nr 15 Nisze okienne w skrajnych osiach elewacji południowej

Fot. nr 16 Gzyms koronujący na wspornikach

Fot. nr 17 Opaska okienna czwartej kondygnacji budynku

1. *Miejscowość***MYSŁOWICE**

ul. Matejki 4

2. *Obiekt***BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY**3. *Zawartość wkładki***Fotografie**

Fot. nr 18 Opaska okienna trzeciej kondygnacji

Fot. nr 19 Opaska okienna trzeciej kondygnacji

Fot. nr 20 Opaska okienna trzeciej kondygnacji w osi drzwi wejściowych

Fot. nr 21 Opaska okienna drugiej kondygnacji

1. *Miejscowość*
MYSŁOWICE
 ul. Matejki 4

2. *Obiekt*
BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY

3. *Zawartość wkładki*
Fotografie

Fot. nr 22 Opaska niszy okiennej na trzeciej kondygnacji

Fot. nr 23 Dekoracyjny podokiennik trzeciej kondygnacji

Wkładkę założyła: mgr Magdalena Lachowska, grudzień 2008 rok

Fot. nr 24 Opaska niszy okiennej drugiej kondygnacji

Fot. nr 25 Widok elewacji tylnej budynku

1. *Miejscowość*
MYSŁOWICE
ul. Matejki 4

2. *Obiekt*
BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY

3. *Zawartość wkładki*
Fotografie

Fot. nr 26 Wnętrze – klatka schodowa

Fot. nr 27 Wnętrze – widok drzwi wejściowych

Wkładkę założyła: mgr Magdalena Lachowska, grudzień 2008 rok